Тошкент ҳақиқати

№ 26 (10.452).
1993 йил
2 март
сешанба
Нархи 5 сўм.

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий–сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

ЭЛИМИЗДА ЯНА НАВБАҲОР!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Халқимизнинг қадимий ва саҳоватли байрами — Наврўзни 1993 йилда кенг нишонлаш учун, шунингдек, миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, халқ ижодкорлик қудратини намоён этиш, ватанга муҳаббат, меҳр-шафқат, юртимизда яшовчи барча миллатлар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик, тинчлик ва осойишталикни янада мустаҳкамлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилий қўмитасининг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин. Ташкилий қўмитага бир ҳафталик муддатда байрамни ўтказиш билан боғлиқ тадбирларни ишлаб чиқиш вазифаси топширилсин.

Жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг раиси, Тошкент шаҳар ва барча вилоятлар ҳокимларининг шахсан раҳбарлигида шундай ташкилий қўмиталар тузилсин.

2. Республика корхоналари, муассасалари, жамоа ва давлат хўжаликлари, ширкатлар, жамоат ташкилотларига ўз ички имкониятларини ҳисобга олиб, байрам тадбирларини тегишли транспорт воситалари, озиқ-овқат маҳсулотлари, саноат моллари ва бошқа зарур ашёлар билан таъминлаш вазифаси юклатилсин. Ушбу мақсадларга йўналтирилган сарф-харажатлар уларнинг зиммаларида бўлиши назарда тутилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва барча вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, «Маҳалла» ва «Наврўз» хайрия жамғармалари, ижодий уюшмалар ва бошқа тегишли ташкилотларга жойларда байрам маданий тадбирларини, оммавий спорт мусобақаларини, халқ ўйинларини кенг ташкил этиш, турли кўрик-танловлар ўтказиш тавсия этилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Наврўз байрамида республикадаги барча миллий маданият марказларининг ўз дастурлари билан иштирок этишлари учун зарур шарт-шароит яратиб берсинлар.

5. Наврўз байрами тадбирларини Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ўтказиш билан боғлиқ харажатлар маҳаллий бюджетлар ҳисобидан қопланиши кўзда тутилсин.

«Маҳалла», «Наврўз», ЭКОСАН, Шароф Рашидов номидаги жамғармаларнинг байрам тадбирларини маблағ билан таъминлашда кўмаклашиш борасидаги ташаббуслари қўллаб-қувватлансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги пойтахтда байрам тадбирларини ўтказиш муносабати билан бўладиган сарф-харажатларни Тошкент шаҳар ҳокимлиги тақдим этган молиявий ҳужжатлар асосида Тошкент шаҳар ва республика бюджетлари ҳисобидан тенг миқдорда қопласин.

7. Республика оммавий ахборот воситалари байрам тайёргарлиги ва унинг ўтиш жараёнини кенг ёритсинлар. Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси ва «Наврўз» хайрия жамғармасининг 21 март кунига мўлжалланган «Мустақиллик — инсонни эъзозлашдир» шиори остида телемарафон ўтказиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

8. Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилий қўмитасига байрамни тайёрлаш ва ўтказиш ишларида фаол иштирок этган барча идоралар, жамоалар ҳамда фуқароларни рағбатлантириш ҳақида тавсиялар тайёрлаш топширилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1993 йил 27 февраль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ И. КАРИМОВГА

Сеул, 1993 йил февраль.

Жаноби олийлари,

Корея Республикасининг Президенти этиб сайланганим муносабати билан юборган самимий қутловингиз учун сизга миннатдорлик изҳор қиламан.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари келгусида янада мустаҳкамланишига ишонаман.

Жаноби олийлари, шахсан сизга сиҳат-саломатлик, мамлакатингиз ва халқингизга фаровонлик тилаб билдирган истакларимни қабул қилгайсиз.

КИМ ЕН САМ
Корея Республикасининг Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. ОТАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Валерий Йўлдошевич Отаев Ўзбекистон Республикаси энергетика ва электрлаштириш вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 26 февраль.

• *Кўкламги экишга шаймисиз?*

Темирни қизиғида босаётганлар

ИШНИНГ омади ўз вақти, дейдилар. Ҳар йили дала ишларини ўтказиш, йиғим-теримни ташкил этиш ва режани уддалашда биринчилар қаторида бўлиб келаётган Ўртачирчиқ районидаги машъал Охунбобоев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари эришаётган муваффақиятнинг сири ҳам шундадир.

— Биз кўкламги экишга тайёргарликни эрта куздан бошлаймиз, — дейди жамоа хўжалиги раиси, таниқли пахтакор Миразиз ака Рўзиматов, — Ерлар ҳосилдан бўшаши биланоқ шудгорлашга киришамиз. Дала ишлари ниҳоясига етказилгач, дарҳол трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини таъмирлашга қўямиз. Бу иш қатъий тартиб ва интизом асосида амалга оширилади. Ҳар бир таъмирловчи меҳнатига моддий манфаатдорлик асосида ҳақ тўланади. У бажарган иш сифатига қараб қабул қилинади. Бу — қонундир...

Шунинг учун ҳам бу хўжаликда ҳар йили терим машиналаридан тортиб, бошқа қишлоқ хўжалиги техникаларини таъмирлаш барвақт тугалланади. Янги мавсумга ҳам ана шундай пухта тайёргарлик билан етиб келинди. Ҳозирги кунга қадар мавжуд техникалар баҳорги дала ишларига тўла шай қилиб қўйилди. 40 та экиш агрегати тайёргарлик чизиғида турибди. Экипаж-экиш агрегати аъзолари билан бригадирлар мутахассислар, механизаторлар иштирокида ўқув-машғулотлари ўтказилди. Бу ўқув машғулотларида асосий диққат-эътибор дала ишлари бошланиб қолган тақдирда агрегатларни бенуқсон ва тўхтовсиз ишлатиш учун нималарга эътибор бериш кераклигига қаратилди.

Ҳосилнинг баракали ва бўлиқ бўлиши уруғликка ҳам боғлиқ. Бу масала ҳам хўжалик маъмурияти ва мутахассислар диққат-эътиборидадир. Хўжалик ерларнинг тупроқ, иқлим шароитига мос уруғлик танланиб, зарур миқдорда келтириб қўйилди. Минерал ўғитлар ҳам мўлжалдагидан анча кўп жамғарилди. Сув шохобчаларини тозалаш ҳам тугалланди.

Деҳқонлар кўкламги экиш мавсумини ҳар жиҳатдан шайланиб кутиб олмоқдалар. Улар чигит экишни узоғи билан 7—8 кун ичида тугаллаймиз, бунинг учун ҳамма имконият бор, деб айтмоқдалар.

Н. ИСАЕВ.

СУРАТЛАРДА: тайёргарлик чизиғига келтириб қўйилган экиш агрегатлари. Механизаторлардан (чапдан) Карим Бозоров, Ҳамид Исматов, чилангар Жаҳонгир Турдиқуловлар иш устида.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига
ИЛОВА

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ РЕСПУБЛИКА ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИНИНГ ТАРКИБИ

Муталов А. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазири — ташкилий қўмита раиси.

Умурзоқов М. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси — ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Ёқубов Д. — «Наврўз» хайрия жамғармасининг раиси — ташкилий қўмитанинг масъул котиби.

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА АЪЗОЛАРИ:

Абдуллаев Ш. Ю. — Молия вазирининг ўринбосари

Воҳидова У. — Қизил Ярим Ой жамиятининг раиси

Жамол Камол — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг биринчи котиби

Жўраев Х. Р. — Ўздавкинокомпания раиси

Жўрабоев А. — «Халқ сўзи» — «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири

Фозилбеков А. И. — Тошкент шаҳар ҳокими

Орзиматов А. — Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби

Шодиметов Ю. Ш. — Вазирлар Маҳкамасининг бўлим бошлиғи, ЭКОСАН жамғармасининг раиси

Ҳакимов З. А. — Маданият ишлари вазири вазифасини бажарувчи

Темуров Ш. — «Маҳалла» жамғармасининг раиси

Ҳайитбоев Э. Қ. — Ўзтелерадиоэшиттириш компанияси раиси

Муҳаммад Дўст М. — Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг бош директори

Убайдуллаев Ш. О. — «Ўзбекистон овози» газетасининг бош муҳаррири, Шароф Рашидов номидаги жамғарма раисининг муовини

Раҳимов Б. — Ўзбекистон уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгашининг раиси

Раҳимов К. — Алоқа вазири

Алматов З. — Ички ишлар вазири

Қодиров П. — Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қўмита раиси

Худойбердиева Ҳ. — «Саодат» журналининг бош муҳаррири

Каримов Ш. И. — Соғлиқни сақлаш вазири

Усмонов М. З. — «Ўзбексавдо» уюшмасининг раиси

Волков Г. Г. — «Ўзбекбирлашув» раиси

Юсупова И. Т. — Болалар жамғармасининг раиси

Қаюмов Н. — Қишлоқ хўжалиги вазири

Алламуродов Б. А. — Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгашининг раиси

Шоғуломов Р. Ш. — Ўздавматбуотқўм раиси

Рўзиев С. — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Яҳёев Ш. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот котиби

Ёқубов О. — Ўзбекистон халқ ёзувчиси

Воҳидов Э. — Ўзбекистон халқ шоири

Орипов А. — Ўзбекистон халқ шоири

Шукрулло — Ўзбекистон халқ шоири

Қорнева Б. Р. — Ўзбекистон театр арбоблари уюшмаси раиси

Юсупова Б. А. — Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари

Саидов Н. — Андижон вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ҳалилов А. — Бухоро вилояти ҳокимининг ўринбосари

Исроилов Ж. — Жиззах вилояти ҳокимининг ўринбосари

Раҳмонов Р. — Қашқадарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Велинский Л. — Навоий вилояти ҳокимининг ўринбосари

Дадажонова Д. — Наманган вилояти ҳокимининг ўринбосари

Худойқулов А. — Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ғуломова С. — Сирдарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ражабова Л. — Сурхондарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ҳамидов Ҳ. — Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари

Маҳмудов М. — Фарғона вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жуманиёзов М. — Хоразм вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жалилов Ш. И. — Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚАРОРЛАР БАЖАРИЛИШИНИ НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ РЕСПУБЛИКА ЖАМОАТ КОМИССИЯСИНИНГ ВАЗИРЛИКЛАР, ИДОРАЛАР, МАҲАЛЛИЙ ҲОКИМИЯТ ОРГАНЛАРИ, КОНЦЕРНЛАР, ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТЛАРИ, МУЛКЧИЛИКНИНГ БАРЧА ШАКЛИДАГИ КОРХОНА ВА ХЎЖАЛИКЛАР РАҲБАРЛАРИГА

МУРОЖААТНОМАСИ

Иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир қарорлар бажарилишини назорат қилувчи республика жамоат комиссияси вазирликлар, идоралар, маҳаллий ҳокимият органлари, концернлар, ҳиссадорлик жамиятлари, мулкчиликнинг барча шаклидаги корхона ва хўжаликлар раҳбарларига мурожаат қилиб, миллий иқтисодиётимизни тиклашга кўмаклашиш, бозор муносабатларини ривожлантиришга астойдил интилишга чақиради.

Ўзбекистон Республикасининг асосий қонунида жамиятимиздаги демократик ўзгаришлар, Ўзбекистоннинг мустақил давлат сифатидаги тараққиётининг энг мақбул йўллари белгилаб берилган. Конституция иқтисодиётнинг мафкурадан айримлигини, қонунларнинг устиворлиги ва мулкчилик барча шаклларининг тенг ҳуқуқлилигини эълон қилди.

Марказий Осиёдаги беш мустақил давлат раҳбарларининг шу йил январь ойида Тошкентда бўлиб ўтган учрашуви ушбу минтақа халқларининг ўзаро нафли иқтисодий алоқалар ўрнатишдан манфаатдор эканини яна бир бор исботлади. Бироқ ишончли, тенг ҳуқуқли шерик иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлмоғи лозим. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қонун ва қарорларимиз ана шу мақсадга эришишга қаратилган.

Аммо ҳуқуқий мажмуалар ўз-ўзидан амал қилиб, турмушимизни ўзгартириб юбора олмайди. Уларда кўрсатилган вазифаларни ижодий ёндошган ҳолда сидқидилдан бажариш лозим. Афсуски, ҳамма раҳбарлар ҳам бу масалага масъулият билан ёндошмаяптилар. Ташаббускорлар дашном еб, ўзини панага олувчилар рағбатлантирилган яккаҳокимлик даври иллатларидан қутулиш осон кечмаётир. Бугун ҳамма ўзининг ватанпарварлиги ва ғайрат-шижоатини амалда кўрсатиши даркор.

Президентимизнинг ташаббуси билан мавжуд иллатларга қатъиян барҳам бериш мақсадида республикада иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш масалаларига доир қарорларнинг бажарилишини назорат қилувчи жамоатчилик комиссиялари тузилди. Вазирликлар, идоралар, уюшмалар, ҳокимликлар ва бошқарув органлари қабул қилинган фармон ва қарорларни қандай бажараётганини ўрганиб, уларга бу борада ёрдам бериш комиссияларнинг асосий вазифасидир.

Бундан ташқари республика комиссияси уларга услубий ва ташкилий жиҳатдан зарур ёрдам беришга, ҳокимликлар, идора ва ташкилотларни жалб этган ҳолда амалий масалаларни ҳал қилишда иштирок этишга ҳам тайёрдир. Биз жойлардаги тадбиркорлик ва ташаббускорликни қўллаб-қувватлашга астойдил бел боғлаганмиз.

Бозор муносабатларига ортиқча шошқолоқликка йўл қўймай, етти ўлчаб бир кесган ҳолда босқичма-босқич ўтиш, иқтисодий ислоҳотнинг тақдири охир-оқибатда ўрта бўғин раҳбар кадрларининг билимдонлиги ва ташаббускорлигига боғлиқ эканини таъкидлаш лозим.

Азиз дўстлар! Биз биргаликда куч-ғайрат сарфлаб кўзланган мақсадга эришишда, барқарорликни сақлаш, фаровонлик ва рўшноликни таъминлашда республика раҳбариятига, халқимизга мададкор бўлиш умидидамиз.

Мурожаат иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир қарорлар бажарилишини назорат қилувчи Республика жамоат комиссиясининг йиғилишида қабул қилинган.

СУРАТДА: анжумандан лавҳалар;

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ АКЦИОНЕРЛИК-ТИЖОРАТ ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ БАНКИНИНГ ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ ЙИҒИЛИШИДАН

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси акционерлик-тижорат деҳқончилик саноати банкининг Тошкент вилоят бўлимлари акционерлар уюшмаси аъзоларининг умумий мажлиси бўлиб ўтди. Йиғилишда 1992 йил якунлари бўйича ҳисобот ва давлатимизнинг иқтисодиётини яхшилаш борасидаги қарорларни амалга оширишда банкларнинг 1992 йилдаги фаолияти ва галдаги вазифалари муҳокама қилинди. Шу билан бирга мажлисда Ўзбекистон республикаси акционерлик тижорат деҳқончилик саноат банки акционерларининг умумий мажлисига вакиллар сайланди. Мазкур анжуманда Ўзбекистон Республикаси акционерлик тижорат деҳқончилик саноат банки бўлимларининг акционерлари ва банк бўлимлари бошқарувчилари қатнашдилар.

ИШОНЧЛИ ТАЯНЧИМИЗ

ҲОЗИРГИ кунда Тошкент вилоят акционерлик-тижорат деҳқончилик саноат банкининг мавжуд 15 та бўлинмалари томонидан 5 мингга яқин мижозларга хизмат кўрсатилмоқда. Мазкур банк турли ташкилот ва хўжаликларга бу йил 16 миллиард сўмдан зиёд маблағни қисқа муддатли ва 269 миллион сўмни узоқ муддатли қарзга берган.

Ўтган йили бажарилган ишлар ва келгуси иш режалари ҳақида банк бошлиғи Шомухтор Шоғиёсов билан суҳбатлашдик.

— Шомухтор Шохолматович, банк деганда айрим кишилар фақат пул топшириб, пул қабул қилиб олувчи жойни тушунадилар. Лекин кўпчиликка аёнки, сизларнинг касбингизнинг ҳам ўзига яраша мураккаб ҳамда нозик томонлари бор. Суҳбатимизни шу ҳақда бошласак.

— Бу саволингизга жавоб беришдан аввал мен дастлаб банк иши ҳақида қисқача сўзлаб бермоқчиман. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида қишлоқ хўжалигининг молиявий аҳволини ўнглаш, меҳнаткашларнинг ижтимоий аҳволини тубдан яхшилаш муҳим масалалардан биридир. Мана шу муаммоларни бартараф қилиш учун банкимиз ўз кредитлари билан жойларда ёрдам бермоқда. Маълумки, биз кредитларни қисқа муддат (бир йил), узоқ муддатли (етти йилгача) берамиз. Ўтган 1992 йили деҳқончилик-саноат банки узоқ муддатли қарзларни биринчи навбатда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, халқ истеъмоли моллари, гўшт, сут маҳсулотлари етиштиришни янада ривожлантирадиган, мева-сабзавот сақланадиган ва уни қайта ишлайдиган корхоналарга жалб қилди. Агросаноат комплексига берилган узоқ муддатли қарзлар миқдори 200 миллион сўмни ташкил этди. Бу маблағ эвазига 5 та иссиқхона, 9 та товуқ фабрикаси, 7 та сут-товар фермалари ва комплекслари, 4 та мева-сабзавот сақланадиган омборхоналар, 8 та халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилди ва қурилмоқда.

Энди юқоридаги саволингизга жавоб сифатида шуни айтиш мумкинки, ҳар бир касбнинг ўзига яраша қийинчиликлари бўлади, албатта. Сиз айтган кишилар молиядан узоқ бўлишса керак. Мен ўзим узоқ йиллардан бери шу соҳада ишлайман. Шахсан мен бу касбни дунёдаги энг мураккаб касблардан бири деб ҳисоблайман.

— Сизнинг банкингиз акционерлик-тижорат банки. Унинг хизматидан фойдаланувчилар сафи кенгайиб бораяптими?

— Ҳа, албатта. Банклар ўз акционерларининг қўллаб-қувватлашларига, уларнинг ишончига сазовор бўлиши лозим. Биз ҳам ўз навбатида шунга ҳаракат қилаяпмиз. Банкимизга Қуйичирчиқ районидаги «Заря коммунизма» жамоа хўжалиги 20 миллион, Чиноз районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги 10 миллион, Оҳангарондаги ғалла маҳсулотлари комбинати 27 миллион сўм маблағларини қўйишган. Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, 1991 йилга нисбатан 1992 йили 277 миллион сўмлик акциялар сотдик. Шу мисолимиз ҳам акционерларимиз сафи ҳамда уларнинг сотиб олаётган акцияларининг салмоғи кўпайиб бораётганлигидан далолат бермоқда.

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 7 январда қабул қилган қарорига асосан 1993 йилда зарар билан ишлаган давлат хўжаликларини босқичма-босқич нодавлат шаклига айлантириш кўзда тутилганди. Бу борада қандай ишлар қилиняпти?

— 1993 йили вилоятимиз бўйича 46 та давлат хўжалигини нодавлат хўжалик шаклига айлантириш кўзда тутилган. Эндиликда ижарачилар, кичик корхона эгалари ва шунга ўхшаш турли хил маҳсулот етиштирувчиларнинг сафи ортади. Шу сабабли тадбиркорлик ва қишлоқда янги мулкчилик шаклидаги хўжаликларни амалда молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан «Ўздеҳқонсаноатбанк» ҳузурида «Тадбиркор» акционерлик тижорат банки тузилди. Бу банкнинг асосий вазифаларидан бири деҳқон (фермер) хўжаликларига, шахсий ёрдамчи хўжаликларга, ширкатларга, кичик корхоналарга, ижарачиларга, фермерларга, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқарадиган, қайта ишлайдиган шахсий корхоналарга хизмат қилади. Бугунга келиб вилоятимизда шахсий ёрдамчи хўжалик ассоциациясига аъзо бўлганлар сони 41 минг 400 кишига етди. Бу қишлоқ аҳолисининг 18 фоизини ташкил этиб, уларга қўшимча 289 гектар ер ажратиб берилди. Шу билан бирга шу кунга келиб республикамиз Президенти фармонига асосан Тошкент вилояти ассоциациясига 55,8 миллион сўм ажратилган. Шундан 30,9 миллион сўми якка хўжаликларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, 10,7 миллион сўми эса қарзга берилиши мўлжалланган.

— Шомухтор Шохолматович, сиз бошқараётган банкнинг ўтган йилги иш фаолиятини шахсан ўзингиз қандай баҳолайсиз?

— Биз имконият даражасида ҳаракат қилдик. Лекин бозор иқтисодиёти шароитида кўп нарсани маблағ ҳал қилмоқда. Биз шу масъулиятни ҳис қилган ҳолда ишлаяпмиз. Давр эса олдимизга турли муаммоларни кўндаланг қилиб қўймоқда. Уларни эса сабот билан ҳал қилиб боришимизга тўғри келади. Шу билан бирга ҳозирги шароит биздан ўз ишимизга ижодий ёндашишни талаб қилмоқда. Эскича иш усулини тарк этиш, нуқтаи назарни ўзгартириш ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу эса мутахассисларни қайта тарбиялаш ва тайёрлашни тақозо этмоқда. Биз бу йўлда сабот билан иш олиб борамиз.

— Шомухтор ака, биз сиз билан бугун оғир, лекин ҳожатбарор ишингиз ҳақида бир шингилгина суҳбатлашдик, холос. Биз банк ходимларига ва шахсан ўзингизга бундан буёнги фаолиятингизда муваффақиятлар тилаймиз. Мазмунли суҳбатингиз учун раҳмат.

СЎЗ — АНЖУМАН ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ҲОКИМЛИКДАН МИННАТДОРМИЗ

Исмоил БОЙМАТОВ,
Пискент район деҳқончилик саноат банкининг бошқарувчиси

КЕЙИНГИ пайтларда маблағ масаласи кўп нарсани ҳал қиляпти. Пулинг бўлса мактаб, боғча ва шунга ўхшаш биноларни қурасан. Йўлинг текис ва равон бўлади. Лекин ҳозирги даврда катта маблағ жамғариш ҳар бир хўжаликнинг ҳам қўлидан келавермайди. Мана шундай пайтда хўжаликлар бор маблағларига акция сотиб олсалар, айни муддао бўлади. Узларига ўхшаш шериклари билан йиғилган ўртадаги пулдан фойдаланиб туришлари мумкин.

Бизнинг районда 10 та акционерлик ташкилоти бор. Улар 25 миллион сўмлик акциялар сотиб олишган. Шу жумладан «Дўстлик» давлат хўжалиги — 10 миллион сўм, Пискент пахта тозалаш заводи — 5 миллион сўм маблағини бизга топширган. Бизнинг мақсадимиз худди шундай хўжаликлар сафини кенгайтиришдир. Шунинг учун ҳам 1993 йилнинг 1 июлига қадар жамғармамизни 50 миллионга, 1993 йилнинг охиригача эса 60 миллион сўмгача етказиш ниятимиз бор. Бунинг учун эса районимиздаги хўжаликларнинг имкониятлари етарли. Чунки айрим хўжаликлар режадан ортиқ пахта толасини сотиш эвазига яхшигина даромад қилмоқдалар.

Мен фурсатдан фойдаланиб, Пискент райони ҳокимлиги раҳбарлари биз —банк ходимларига яқиндан ёрдам бераётганликларини айтиб ўтмоқчиман. Масалан, яқинда бизга яхши бир бино ажратиб берилди. Биз уларнинг бу ғамхўрликларидан миннатдормиз.

САМАРАСИ КАТТА БЎЛМОҚДА

Муслим РАСУЛОВ,
«Тошвилоятгаз» бошқармаси бошлиғининг муовини

ТОШКЕНТ вилояти аграр сиёсатида белгиланган тадбирларни бажаришда вилоят агросаноат банкининг ролини тилга олмасдан иложимиз йўқ. Ишлаб чиқаришнинг ривожланишида банк кредити ўз самарасини бермоқда. Шундай экан, биз бундан имкони борича фойдаланиб қолишимиз зарур.

Бизнинг корхонамиз 1992 йил давомида банк бўлимидан 38 миллион сўм қисқа муддатли ва 3 миллион сўм имтиёзли равишда кредит олганди. Мазкур берилган имтиёзли кредит Тошкент вилоятида 99,5 километр ҳажмли газ қувурлари ётқизишимизда катта мадад бўлди. Мен шу фурсатдан фойдаланиб, вилоятимиздаги бошқа хўжалик ва ташкилотларни ҳам мазкур банк билан ҳамкорликда ишлашга чақираман. Чунки шундай қилинган тақдирда хўжалик ва ташкилотларнинг эҳтиёжлари қондирилади.

САФИМИЗГА ҚЎШИЛСАНГИЗ ЮТҚАЗМАЙСИЗ

БОЗОР иқтисодиёти шароитида тадбиркор бўлмасанг, вақтдан ҳам, маблағдан ҳам ютқазасан. Бир сўз билан айтганда ишинг унмайди.

Тошкент вилоят акционерлик тижорат деҳқончилик саноат банкининг ҳисобот йиғилишида ҳам шу нарса кўп маротаба тилга олинди. Биз бу борадаги фикрларини билиш мақсадида мажлисни бошқарган Ким Пен Хва номли халқ корпорациясининг Президенти Турғун Мадиёров билан суҳбатлашганимизда у қуйидагиларни гапирди:

— Бугунги акционерлар йиғилишида бир йиллик иш якунланди. Маълумки, келгусидаги қиладиган ишларимизнинг кўлами бундан анча кенг. Айниқса, қишлоқ хўжалиги борасида бир қанча муаммолар мавжуд. Устига устак пул борган сари қадрсизланиб бормоқда. Ҳозирги пайтда ҳар бир хўжалик ўта тежамкор бўлмаса, ички имкониятларини ишга солмаса, ниҳоятда қийин бўлади. Менинг фикримча, бундай шароитда хўжаликлар иложи борича, қарзни камроқ олишлари ва унинг самарадорлигини оширишлари лозим.

Энди маблағ масаласига келсак, акционерлар сонини кўпайтиришимиз керак. Айни пайтда улар ҳам акцияларининг салмоғини оширишлари лозим. Шундагина хўжаликларга берадиган кредит пулларимиз кўпаяди.

— Шахсан сиз бошчилик қилаётган жамоа қанча пул қўйган?

— Айни пайтда банкда бизнинг 17 миллион 100 минг сўмлик маблағимиз бор. Бу йил унинг миқдорини икки баравар оширамиз. Айни пайтда биз мазкур банкдан кредит олиб, пахта заводи, ип йигирув фабрикаси, кўплаб кичик корхоналар қуряпмиз.

Шу ўринда банк тизимини яхшилаш борасида бир фикрим бор эди. Оммавий ахборот воситаларидан маълумки, чет элдаги капиталистнинг қўли пул кўрмайди. Ҳамма ҳисоб-китоб ишларини банк бажаради. Банксиз ҳаёт-мамот бўлмайди. Бизда ҳам тез орада шундай даражага эришишни истардим.

— Бўлиб ўтган йиғилишни қандай баҳолайсиз?

— Тошкент вилоят акционерлик-тижорат деҳқончилик саноат банки филиалларининг фаолияти якуни, йиллик баланс ва фойда тўғрисидаги ҳисоботи маъқулланди. Ўз навбатида биз Ўзбекистон республикаси деҳқончилик-саноат акционерлик тижорат банки акциядорларининг умумий йиғилишига мурожаат этиб, бир неча масалаларни ҳал этиб беришни сўраймиз. Шу жумладан, деҳқон (фермер) хўжаликларига кредит ҳисобидан мол сотиб олиш учун бериладиган нақд пул миқдорини оширишни ва шу мақсадда олинадиган пуллар миқдорини чегараламасликни, хўжаликларга кредит ҳисобидан ёнилғи мойлар учун маҳсулот олинмасдан туриб ҳисоблашишга рухсат берилишини сўрадик. Ҳозирги шароитда тажриба асосида ишлаётган хўжаликларнинг бундан буён ҳам қарз билан таъминлаб турилишини қайта кўриб чиқиш зарур, деб ҳисоблаймиз. Корхона ва ташкилотлар қўшимча маҳсулотлари учун ҳисоблашишга ўтишлари муносабати билан бериладиган кредит маблағларини бу йилдан бошлабоқ берилишини илтимос қилардик. Бу каби етилган масалалар қанчалик тез ҳал бўлса, тижорат банки филиалларининг ишлари ҳам шунчалик ривож топади, деб ҳисоблаймиз.

Ушбу саҳифани «Тошкент ҳақиқати»нинг бўлим мудири Неъмат РАФИҚОВ тайёрлади.

СЎЗ — АНЖУМАН ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ИККИ ТОМОНЛАМА ФОЙДА

Илҳом ЙЎЛЧИЕВ,
Тошкент нефть маҳсулотлари ортиш-тушириш ва тақсимлаш корхонасининг бош ҳисобчиси

БИЗНИНГ корхонамиз ҳам Тошкент вилоят деҳқончилик саноат банкидан 6 миллион сўмлик акция сотиб олган. Асосан мазкур банкнинг Чиноз районидаги бўлинмаси билан ҳамкорлик қиламиз. Масалан, бизга маълум миқдордаги маблағ керак бўлиб қолса, дарҳол шу банкка мурожаат қиламиз. Бошқа акция сотиб олган хўжаликлар ҳам ўз ўрнида худди шу йўсинда унинг маблағларидан фойдаланишлари мумкин. Биз ушбу акционерлик жамиятига аъзо бўлгач, маблағ қидириб юриш муаммосидан қутулдик. Эндиликда яна ҳам кўпроқ акция сотиб олиш ниятидамиз. Шу йилнинг охирига бориб акцияларимиз миқдорини 20 миллион сўмга етказамиз.

Жамиятга аъзо бўлишнинг икки томонлама афзаллиги бор. Биринчидан, юқорида айтиб ўтганимиздек мазкур банкдан керак бўлса, пул олиб турамиз. Иккинчидан эса йил охирида олинган умумий фойдадан манфаат кўрамиз.

Кези келганда, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, пул Тошкентдан бизнинг корхонага етиб келгунча 10 кундан ортиқ вақт ўтмоқда. Бизнингча, шу вақтни имкони борича қисқартириш лозим. Бунинг учун банк ишини янада такомиллаштириш керак. Бунга эришилган тақдирда ишимиз янада юришиб кетади.

Пастдаги суратларда: вилоят деҳқончилик саноат банкининг ишлаб чиқаришдаги бевосита алоқаси ва иштироки натижасидаги соф даромаддан қурилган «Сабо» енгил саноат корхонасининг маҳсулотлари намойиш этилмоқда. Ўнгдаги суратда Ким Пен Хва номли халқ корпорациясига қарашли ёғ заводи.

Р. АЛЬБЕКОВ олган суратлар.

● *Бошқарувдаги янгиликлар, тажрибалар*

ТАЪЗИМДАМИЗ, ХИЗМАТИНГИЗДАМИЗ

Ҳозирги бозор иқтисоди шароитида энг биринчи навбатда меҳнаткаш, захматкаш, қўли қадоқ инсоннинг кўнглини олмай, ҳасратига шерик бўлмай, қадрламай, меҳр, мурувват, оқибатни эъзозламай мақсадга эришиб бўлмайди. Тошкент райони ҳокимлиги одамлар билан ишлашда, муомалада, муносабатда ўз фаолиятида ана шу йўлдан оғишмай дадил бормоқда ва айтиш мумкинки, салмоқли натижаларга эришмоқда.

БИР ПИЕЛА ЧОЙ УСТИДА

Ҳокимликнинг мажлислар залига қадам қўйилгач даъфатан иккиланиб қолдик: ўриндиқлар ўрнига стол-стуллар қўйилиб дастурхон тузалиб, турли хил ноз-неъматлар билан безатилган эди. Бизни қурултой бўлади, деб таклиф қилишган эди-ку, ёки янглишиб келиб қолдикми?!

— Мен хизмат юзасидан турли йиғинлар, мажлисларда бўлганимда шу нарсани кўп кузатдим. Одамлар баъзан маърузани тингламайдилар, ким сўзга чиқяпти, нима деяпти, ишлари ҳам бўлмайди. Зерикиб, эснаб, мизғиб ўтирувчилар ҳам бўлади. Нега шундай? Равшанки, бири-бирини қайтарувчи маърузалар, баландпарвоз ваъдалардан иборат нутқлар, гап-сўзлар одамларнинг меъдасига тегиб кетди. Мажлисбозлик кўнгилга урди. Шунинг учун бу галги қурултой йиғилишини янгичасига ўтказишга аҳд қилдик, бир пиёла чой устида эркин, дилдан суҳбат қурамиз.

Район ҳокими Рустам Акбаровнинг бу гаплари очиғи менга ҳам маъқул бўлди. Қурултойнинг шу таҳлитда ўтказилиши кўпчиликка хуш ёқди, катта таассурот қолдирди.

Ҳақиқатан ҳам расмий маъруза бўлмади. Одамлар билан бирга, бир сафда ўтирган ҳоким сўзга чиқиб, қисқа, лўнда гапларни айтди. Ўтган йили сабзавот, картошка режаси бажарилди. Гўшт етиштириш ҳам уддаланди. Лекин сут бажарилмади. Кўпгина хўжаликларда чорвачилик зиён келтирди. Ўзингиз ўйланг. Хонадонда чорва боқилади-ю, нега уларда зиён ўрнига фойда кўрилади. Демак, фермада ҳам шундай қилиш имконияти мавжуд. Хўжаликларда зарар келтирадиган ферма йўқ аслида. Раҳбарлар зарар келтиришмоқда. Борйўғи беш-олти литр сут берадиган сигирни сақлаш, албатта, зиён-да! Эс-хушимизни ўз вақтида йиғиб, устимизга вақтида кўрпа тортайлик, бўлмаса оёғимиз шамдек қотади! Ўзинг учун ўл етим, дейдиган нақлга энди қатъий амал қиладиган пайт келди. Хўжаликларга мустақиллик берилди, кенг имкониятлар мавжуддир. Энди бир вақтлардагидек ОРК маҳсулотимизни олмаяпти, нима қиламиз, деган гаплар йўқ энди. Маҳсулот етиштирдингми, мўлжалдагини топширдингми, қолганини ўзинг тасарруф қилавер, ҳар бир хўжаликда қайта ишлаш корхоналари — қўшимча даромад манбаларини қуриш керак! Биз далага кетмон олиб чиқиб ишлашни унутиб қўйдик. Дарахтлар буталмаган, токлар кесилмай қолган хўжаликлар ҳам борлигини қандай баҳолаш керак?!

Ҳоким биз палончи сўзга чиқсин, фикрини айтсин, деб мажбур қилмаймиз, чиқмасанглар ҳам майли, суҳбатлашиб ёзилиб ўтиринглар, деди.

Муҳаммаджон Фозилов номли жамоа хўжалиги раиси Сидиқжон Муҳаммаджонов ўтирган жойида сўз олади.

— Ана шундай қийин шароитда имконият топиб, деҳқонларни кўнглини олиб, дилини хушлаганлиги учун ҳокимиятга катта раҳмат, деди у. Биз ана шунга яраша ишлашимиз керак. Тўғри айтилди бу ерда. Эндиликда даладаги ҳосил билан колхозчини боқиб бўлмайди. Иложи борича маҳсулотни қайта ишлашимиз керак биз шундай қилмоқдамиз. Бу йил кам деганда 150 миллион сўм соф даромад олишни ва ҳар бир жамоа хўжалиги аъзосининг ўртача ойлик маошини 8—9 мингга етказишни мўлжаллаб қўйдик.

Шу кунги бир пиёла чой устида бўлиб ўтган суҳбатда инсон меҳнатининг қадр-қиммати хусусида алоҳида, самимий гаплар айтилди. Мунаввар Исоқова, Зокир Камолов, Тожибой Султонов, Ҳакимбек Адакбеков, Ҳоким Ҳосилов, Мукаррам Юнусова, Ислом Баҳромов, Темир Собиров, Пайшин Эшонқулов, Нозим Эшонов, Мирҳамид Йўлдошев сингари меҳнат фахрийларининг номлари катта ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олинди уларга мукофотлар топширилди.

Деҳқонларга ош тортилди, кабоб қўйилди, районнинг ҳаваскорлари, таниқли санъаткорлар хизматда бўлдилар.

Чамаси икки соат давом этган бу дилдан ўтказилган суҳбат чоғида қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари вакиллари чарчоқларини тарқатиб, ёзилиб хумордан чиқдилар. Уларнинг янги йил ҳосилини баракали бўлишини таъминлашларига тилаклар билдирилди, оқ фотиҳа берилди.

РУҲЛАРИ ШОД ЭТИЛДИ

Эртасига худди ана шу ерда, ана шу мажлислар залида кечагидек тўкин дастурхон атрофида яна бир хайрли ва савобли тадбир ўтказилди.

Бугун бу ерга афғон урушида қатнашганлар, Чернобил фожиасининг гувоҳи бўлган йигитлар, шунингдек, афғон урушида ҳалок бўлганларнинг оила аъзолари таклиф этилган эди.

Бу ерда бурч, она-Ватан қадр-қиммати, инсонийлик, садоқат, ҳиммат ва олижанoблик ҳақида суҳбат бўлди.

Афғон уруши ҳақиқатан ҳам халқларимиз, шу жумладан район меҳнаткашлари қалбида жароҳат изларини қолдирди. Албатта, урушдан урушнинг фарқи бор. Буни ҳаммамиз биламиз. Улуғ Ватан уруши — қаҳрамонлар, ҳаёт-мамот уруши бўлганди. Бу урушда бизнинг оталаримиз, акаларимиз, укаларимиз ўзларининг жонажон юртлари, укалари, сингиллари, ёрбиродарлари учун жанг қилдилар. Лекин афғон уруши бемақсад уруш бўлди. Азият чеккан оила аъзолари шуни яхши билиб қўйишлари керакки, бу урушларнинг, бу нохуш воқеаларнинг ўз сабабчилари бор. Укаларимиз ноҳақ урушда ноҳақ қурбон бўлдилар. Увол бўлдилар. Лекин илож қанча! Қолганлар, уларнинг ота-оналари, укалари, сингиллари омон бўлишсин! Ҳалок бўлганларнинг эса жонлари жаннатда бўлсин!

Қуръон тиловат қилинди.

Халқ — бу ҳокимиятдир, деб айтилди. Демак, биз ҳамиша халқ билан биргамиз, халқ билан ҳамдардмиз.

Сизга сабр-тоқат, тилаймиз. Чидам ато этсин. Хонадонингизда бўладиган ҳар бир ишга ҳамкормиз. Қўлдан келган ёрдамимизни аямаймиз. Кўрган-кечирганларингиз шу бўлсин, ҳаётингизнинг қолган қисми ҳамиша ширинлик билан, яхшилик билан ўтсин!

Афғон урушида 296 киши қатнашиб, улардан ўн киши ҳалок бўлганлиги айтилди. Мана улар: Саъдулла Аширбоев, Дилшод Валиев, Абдушукур Хошимов, Ҳалолиддин Эрназаров, Ҳабибулла Исоқов, Аъзам Каримов, Рашид Ғаниев, Илҳом Юсупов, Эгамберди Тўхтаназаров, Шавкат Исмоғиловлар...

Уларнинг номлари абадийлаштирилади. Улар ўқиган мактабда бурчаклар ташкил этилади. Расмлари қўйилади, хотираси доимо ёдда бўлади. Тарбия топган боғчасида ҳам ана шундай бурчаклар ташкил этиш кўзда тутилади. Ҳоким ўз сўзида ўн кун ичида ана шу ишлар амалга оширилажагига кафолат берди. Бу ишга кўпроқ қишлоқ кенгашлари масъул эканлиги таъкидланди.

Йиғилиш қатнашчиларининг ҳурмати жойига қўйилди. Фарзандлари ҳалок бўлган хонадон соҳибларига таскин берилди, пул мукофотлари тақдим этилди. Умуман, шу куни афғон уруши ва Чернобил фожиаси қатнашчиларига ҳам совғалар топширилди. Бундай саховат, ғамхўрлик учун миннатдорчилик изҳор этдилар.

Хайрли тадбир ҳар бир кишининг қалбида ҳаётга меҳр-муҳаббат, келажакка ишонч ҳиссини уйғотди.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХАЛҚАРО УЮШМАГА АЪЗО

Ўзбек геолог ва геофизик олимлари фан тараққиётига салмоқли ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Геология ва минерал ресурслар Ўзбекистон Давлат қўмитаси томонидан ишлаб чиқилган тадқиқотлар мажмуига биноан илмий-амалий кузатишлар кўлами янада кенгайди.

Бошланган тадқиқотларнинг бир қанчаси яхши самаралар бермоқда. Шулардан айримлари энг яхши илмий маъруза лар сифатида Халқаро геология конгрессига тақдим этилди. Японияниинг Киото шаҳрида бўлиб ўтган бу анжуманда ана шу илмий чиқишларга юқори баҳо берилди.

Шуни ҳам мамнуният билан айтиб ўтиш жоизки, ўшбу конгрессда халқаро геология уюшмасига янги аъзолар қабул қилинди. Ўзбекистон геология ва минерал ресурслар Давлат қўмитаси ҳам якдиллик билан халқаро уюшманинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлди.

А. АЛИЕВ.

ПЕНСИОНЕРЛАРГА ДАВЛАТ ҒАМХЎРЛИГИ

Президент Фармонлари қандай бажарилмоқда?

Республикамиз Президенти бозор иқтисодиёти шароитида пенсионерларни ижтимоий ҳимоялаш, моддий турмуш шароитларини яхшилаш учун кейинги икки-уч йил ичида қатор Фармонларга имзо чекди. Шу йил 25 августда чиқарилган «1992 йил 1 сентябрдан нафақалар, стипендиялар ҳамда бюджет ҳисобидаги ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи миқдорларини ошириш тўғрисида»ги Фармон ана шундай хайрли тадбирлардан энг асосийси бўлди.

Маълумки, Тошкент вилояти республикамизда энг кўп пенсионер истиқомат қилаётган вилоятлардан бири. Вилоятда 275 минг 500 нафар пенсионер, шу жумладан 7631 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 5 мингдан ортиқ уруш ногирони ва 5206 нафар ёлғиз қария яшамоқда. Президент Фармонлари кўпроқ шу каби кам таъминланган, ночор кишиларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга мўлжалланган.

Яқинда жамоатчи мухбиримиз Эшонқул Ҳайдаров вилоят ижтимоий таъминот бошқармаси бошлиғи Н. Н. НАЗИРОВ билан суҳбатлашиб, Президент Фармонларининг тўла-тўкис бажарилишини таъминлаш учун қандай тадбирлар амалга оширилаётганлиги хусусида батафсил сўзлаб беришни илтимос қилди.

— 1992 йил, 25 августда чиқарилган Президент Фармонига мувофиқ 1992 йил 1 сентябрдан бошлаб фуқаролар иш стажининг оз — кўплигига ҳамда хизматларига қараб меҳнат нафақаларининг табақалаштирилган миқдорлари жорий этилди. Бунда мазкур Фармонда назарда тутилган энг оз миқдор асос қилиб олинади. Шундай қилиб, нафақа ва пенсиялар тайинлашда шу кунгача амал қилиб келинган бир текисчиликка барҳам берилди. 1992 йилнинг 27 июнида матбуотда эълон қилинган Фармонга асосан меҳнат нафақаларининг энг кам миқдори 1000 сўм, уруш ногиронлари ва қатнашчилари нафақаси эса 1300 сўмга етказилган эди. Кейинги Фармонга мувофиқ 1992 йил 1 сентябрдан республикамизда нафақанинг энг кам миқдори 1250 сўм этиб белгиланди. Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ва ногиронлари учун эса нафақанинг энг кам миқдори ойига 1300 сўмдан 1600 сўмга оширилди. Учинчи тоифа уруш ногиронларининг нафақаси энг кам миқдори 1250 сўм бўлди.

— Сиз юқорида нафақаларнинг табақалаштирилган миқдори дедингиз?

— Ҳа, бизда ўтган йилнинг биринчи сентябридан бошлаб пенсияларнинг табақалаштирилган миқдори амалга киритилди. Бу ўтган давридаги иш ҳақларини қайтадан кўриб чиқиш, иш ҳақларини нафақа тайинланган ва қайта ҳисобланган йилларга боғлиқ равишда тузатувчи коэффициентларга оширишни назарда тутади. Авваламбор, бу иш ҳақи миқдори нафақанинг қайси йили тайинланганлигига ва қайта ҳисобланганлигига боғлиқдир. Янгидан ҳисобланган иш ҳақи миқдоридан янги нафақа миқдори ҳисоблаб чиқарилади ва тўланади.

Масалан, 1992 йилнинг иккинчи ярмидаги ўртача иш ҳақи 1975 йилдаги ўртача иш ҳақидан 19,1 марта кўп ёки 1988 йилдагига нисбатан 14,4 баравар ортиқни ташкил этади. Гап шундаки, амалдаги қонун доирасида ва унинг тартиб-қоидаларини сақлаган ҳолда, ўтган йилларнинг иш ҳақларини замонга мослаштириш, бинобарин нафақа миқдорларини ҳам замонавийлаштириш лозим бўлади. Хўш, «тузатиш коэффициент»лари кимларга нисбатан қўлланилади? Бундан икки гуруҳ нафақа олувчилар: биринчидан, 1992 йил 1 январгача меҳнат нафақасига чиққан ва шу давр ичида нафақасини юқорироқ иш ҳақидан қайта ҳисоблатганлар, иккинчидан, 1992 йилда меҳнат пенсиясига чиққан ва юқори иш ҳақидан нафақаларини қайта ҳисоблатган кишилар фойдалана оладилар. Яна аниқроқ қилиб айтганда, 1992 йил 1 январигача меҳнат нафақасига чиққан ва қайта ҳисоблатган нафақадорларнинг ўртача иш ҳақлари нафақага чиққан ёки охирги қайта ҳисоблатган йилларига мос келган тузатувчи коэффициентларга кўпайтирилади. Шу тариқа «замонавийлаштирилган» иш ҳақи юзага келади.

Вилоятимиздаги туманлардан бирида истиқомат қилувчи Ўрмон Отабоевга 1985 йилда 190 сўмлик иш ҳақи ҳисобидан қарилик пенсияси тайинланган эди. Меҳнат стажи 30 йил. Бу киши ҳар ойда 1000 сўм нафақа олаётганди. Тузатиш коэффициенти билан ҳисоблаб чиқилган иш ҳақи 3021 сўмдан иборат бўлади. Яъни: 190×15,9 — 1985 йил коэффициенти. Унинг 30 йиллик меҳнат стажи ҳисобига меҳнат нафақаси иш ҳақининг 60 фоизи миқдорида ҳисобланади. Натижада Отабоевнинг нафақаси 1992 йил 1 сентябрдан бошлаб 1812 сўм 60 тийинни ташкил этади ва ҳоказо.

— Фармонни амалга ошириш анча-мунча қийинчилик туғдиргандир, қайта ҳисоблаш жараёни осон кечмагандир?

— Ҳа, кўп машаққат чекишга, зўр бериб ишлашга тўғри келди. Соҳамизнинг ўзи шунақа — мураккаб, бу жойда қирқига чидаб, қирқ бирига ҳам бардош берадиган одамларгина ишлай олади. Ҳар бир Фармондан кейин ҳар битта нафақачининг пенсиясини тийин-тийинигача қайта ҳисоблаб, эгаларига ўз вақтида етказиб беришимиз керак. Президентнинг кейинги Фармони асосида вилоятимизда истиқомат қилаётган 275 мингдан зиёд нафақачининг аввалги иш ҳақи ва иш стажларини қайта ҳисоблаб чиқдик. 85 фоиз пенсионер сентябрь ойидаёқ белгиланган муддатдан анча илгари олишга муяссар бўлди. Пенсионерларни маҳтал қилиб қўймаслик — ранжитмаслик учун шанба-якшанба кунлари ҳам тер тўкиб ишлашга тўғри келди. Тизимимиздаги қарийб 500 ижтимоий таъминот ходими, 400 тадан ортиқ алоқа бўлими кечаю кундуз тиним билмай ишлади. Ўрта Чирчиқдан Зулфиқор Акимбеков, Бўкадан Абдураҳим Маматқулов, Оҳангарондан Қўчқор Толибов, Бекободдан Ким Рада, Чиноздан Турдиали Ғаппоровлар, айниқса жонкуярлик қилишди. Ана шундай хайрли ишда ўз ёрдамларини аямаган вилоят ва туман, шаҳарларнинг ҳокимларига алоҳида миннатдорчилик билдирмоқчиман. Улар Фармонда кўзда тутилган тадбирларни тезроқ рўёбга чиқаришда биз билан бирга бўлиб, барча машаққату қийинчиликларни баҳам кўришди. Жойлардаги ҳокимликларнинг ташаббуси билан 800 минг сўм миқдорида рағбатлантирувчи пуллар олдик. Хуллас, пенсия ва нафақаларни мумкин қадар тез ва бехато ҳисоблаб чиқиб, бу билан пенсия тўлашда узилишга йўл қўймаганимиздан, пировардида қариялар ва ногиронларнинг дуосини олганимиздан кўп хурсандмиз.

— Президентнинг ушбу Фармонидан кимлар кўпроқ манфаат кўришди?

— Биз йил бошида вилоятимиз бўйича пенсионерларга 200 миллион сўм пул тарқатган бўлсак, ҳозирга келиб 800-900 миллион сўм атрофида нафақа пуллари тўлаяпмиз. Дарвоқе, ҳукуматимиз Чернобил ҳалокати жабрдийдалари ҳамда уруш қатнашчилари ва ногиронлари, байналмилалчи жангчиларга алоҳида диққатни қаратмоқда. Бизда 15 минг уруш қатнашчиси ва 569 нафар Чернобилда азият чекканлар ҳисобда туради. Уруш қатнашчилари ва ногиронларининг ҳар бири бугунги кунда ҳар ойда 7 мингдан тортиб 15 мингтача, Чернобилчилар эса 3 мингдан то 50 минг сўмгача нафақа пули олишмоқда. Уларга бериб қўйилган бошқа қатор имтиёзлар бу ҳисобга кирмайди, албатта.

Албатта, маънавий зарарни ҳеч нарса билан қоплаб бўлмайди. Қаранг, Янгийўл шаҳрида Александр Тришчев деган одам яшайди. У оддий тракторчи эди. Чернобилга бориб иккинчи тоифа ногирони бўлиб қайтди. Нурни кўп ютган экан. Шунга 41 минг сўм нафақа тайинланган. Кўнгли яримта одамни битта боласи билан хотини ҳам ташлаб кетибди. Бундай кишиларга моддий ва маънавий кўмак беришимиз шарт! Ўзбекистон ҳукуматининг одил сиёсати туфайли уларга инсонпарварлик ёрдами кўрсатиляпти, ҳар томонлама эъзозланиб, иложи борича қўллаб-қувватланмоқда.

— Ҳозирги вақтда ногиронларга ва қарияларга қараб турган, бола парваришлаган, шунингдек меҳнат стажига эга бўлмаган кишиларга ҳам нафақа тўланмоқда. Фармон бўйича уларнинг нафақалари ҳам ошдими?

— Ошди. 20 минг кишига ижтимоий пенсиялар тўлаяпмиз. 1992 йил 1 сентябрдан энг кам меҳнат нафақаси кўпайиб, 1250 сўмга етгани муносабати билан ижтимоий нафақалар миқдори ҳам 1000 сўм бўлди. Шунингдек, бола парвариши билан банд бўлган қаҳрамон оналар 2 минг сўмдан, 16 ёшгача бўлган I-II гуруҳ болаликдан ногиронларнинг нафақаси 2 минг сўмга етказилди. Буни аввало Ўзбекистон Президентининг марҳамати десангиз ҳам бўлади. Вилоятимизда қарийб 5 минг меҳнатга яроқсиз қария бор. Шунинг 3 мингдан ортиғи махсус хизматга муҳтож қариялардир. Республика Президентининг «Ўзгалар ёрдамига муҳтож ёлғиз қарияларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига асосан уларга ҳар томонлама қулайлик яратиб берилмоқда. Масалан, ҳозир вилоятда 60 та ижтимоий хизмат кўрсатиш бўлинмаси, 8 та ҳудудий марказ меҳнатга яроқсиз ёлғизларга моддий ва маънавий хизмат кўрсатмоқда. Қарияларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мақсадида Оққўрғон, Оҳангарон, Янгийўл, Қибрай, Чиноз туманларида, Чирчиқ, Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарларида қўшимча ижтимоий хизмат бўлинмалари ташкил этилди. Шунингдек 9 та «Меҳрибонлик» салони, нархи арзонлаштирилган кийим-кечаклар дўкони очилди. 400 нафардан зиёд ёлғиз қария бепул овқатлантирилмоқда. Ижтимоий хизмат ходимлари қарияларнинг уйларида бўлишади, улар озиқ-овқат тайёрлаш, дори-дармондан тортиб уйларини супуриб-сидиришгача бўлган барча ишларни ўз зиммаларига олишган. Бу соҳада ёлғизларнинг жуда катта хайрихоҳлиги ва меҳр-муҳаббатига сазовор бўлган Шоҳида Рустамова, Муҳаббатхон Ҳошимова, Асалой Турсунмуродова, Шоира Шерназарова, Надежда Гобецларнинг номларини алоҳида таъкидлаб ўтишни истардим.

Вилоят касаба уюшмаси, «Меҳрибонлик» жамияти мақсадли хизматлар учун 150 минг сўм, туман ва шаҳар ҳокимликлари эса 178 минг сўм маблағ ўтказди. Оталиқ ташкилотлари ёлғиз кишилар, кўп болали оналар, кам таъминланган оилаларга катта ҳиммат кўрсатишмоқда. Жами 66 минг сўмлик 18 бош сигир уларга бепул берилди. Тошкент ҳокимлиги республика меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармаси билан ҳамкорликда 138 нафар муҳтож кишиларга 10 минг 700 сўм миқдорида совға буюмлари ҳадя этди. Ўрта Чирчиқда кўп болали оилаларга 24 бош бузоқ, Бўстонлиқда қишлоқ кенгашлари 218 кишига 10800 сўм пул тақсимлаб берди. Ўзбекистон металлургия заводи пенсионерларга умумий суммаси 27 минг 700 сўм бўлган тақчил идиш-товоқ, Олмалиқ шаҳар ҳокимлиги кам таъминланганларга 370 минг сўм пул ажратди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Бир сўз билан айтганда, тирикчилиги нафақа билан ўтаётган кишиларни бозор зарбаларидан омон сақлаб қолиш учун барча имконият ва воситалар ишга солинмоқда.

— Дарҳақиқат, Нажим Назирович, Ўзбекистон раҳбарияти ҳозирги оғир шароитда республика аҳолисининг турмуш даражасини яхшилаш учун имкони бор барча тадбирларни кўрмоқда. Президентнинг 1993 йил 1 январдан бошлаб ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, нафақалар, талабалар оладиган стипендияларни 1,25 марта кўпайтириш тўғрисидаги Фармони ҳам шу йўлдаги хайрли ишлардан бири бўлди. Шу ҳақда икки оғиз гапириб берсангиз?

— Ана шу Фармонга асосан Ўзбекистонда тўланаётган энг кам ўртача иш ҳақи ва нафақанинг миқдори 2 минг сўмдан 2500 сўмгача кўтарилди. Бу республикамизда яшовчи 2,5 миллион пенсия олувчининг, жумладан бизнинг вилоятимизда 280 минг пенсионернинг турмуш шароити анча яхшиланишига хизмат қилади. Талабаларнинг стипендияси 2020 сўмга етказилди, эндиликда 2500 сўмгача бўлган иш ҳақидан ҳеч қандай солиқ олинмайди. Дарвоқе, шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, вилоятимизда ана шу фармонга дахли бор барча фуқаролар оширилган миқдорда нафақаларини ола бошладилар.

Энди Фармонга кенгроқ нуқтаи назар билан қарайдиган бўлсак, иш ҳақи, нафақалар ва стипендияларни ошириш билан боғлиқ бўлган қўшимча харажатлар фақат 1993 йилнинг ўзида 60,2 миллиард сўмни ташкил этади. Бу маблағнинг 35,7 миллиард сўми давлат бюджетидан, 24,5 миллиард сўми эса нафақа фойда ҳисобидан қопланади. Кўриниб турибдики, Президентимиз мураккаб иқтисодий вазиятга қарамасдан халқимизнинг турмуш шароитини яхшилаш борасида қўлдан келган ҳамма чора-тадбирларни ишга солмоқда. Энг муҳими, юртимизда тинчлик, осойишталик барқарор бўлсин.

— Нажим Назирович, ижтимоий таъминот ходимларининг моддий таъминоти, уларни маънавий рағбатлантириш қандай амалга оширилмоқда?

— Кўп қатори ойлик маошларимиз ошди, эл қатори уй-жойларга навбатда турибмиз, одамлар сингари еб-ичаяпмиз... Бу масаланинг бир тарафи. Иккинчи тарафдан, ижтимоий таъминот соҳасида ягона тартиб-қоидани жорий этмоқ лозим. Гап ҳар хил қарор, фармойишларни кўпайтириш ҳақида эмас, Ўзбекистон фуқароларининг пенсия таъминоти тўғрисидаги ягона қоидани тезроқ ишлаб чиқиш тўғрисида бормоқда.

Пенсия таъминотида ишлаётганларнинг иш шароитлари ҳам, олаётган иш ҳақлари ҳам талабга жавоб бермайди. Вазирлик тизимида компьютерлар, электрон ҳисоблаш машиналари йўқ ҳисоби. Уруш ва меҳнат ногиронларига маданий-маиший қулайликлар яратишга ҳам эътибор кам. Масалан, биргина бизнинг вилоятда 500 уруш ва байналмилалчи жангчи-ногиронлар бепул машиналар олишга навбатда туришибди. Лекин бундай машиналар бозор баҳосига қўйилган, уларни сотиб олишга эса маблағ етмайди. Баъзан ҳайрон қоласиз: бир томондан имтиёзлар белгиланади, иккинчи томондан сунъий ғовлар яратилади...

Хуллас, биз ҳамон эскича ишлаш усулларидан воз кечганимиз йўқ. Соҳамизда маъмуриятчилик, одамларга ва ишга тўраларча муносабат давом этмоқда. Вазирликдан юборилаётган ҳар хил самарасиз қоғозлар, қарорларни кўпайтиришдан мақсад нима-ҳеч ким тушунмайди. Демоқчиманки, кадрларга ишонч, сўз ва иш бирлиги таъминланмас, ўзаро ҳамкорлик қарор топмас экан, бизнинг соҳада туб бурилишларга эришиб бўлмайди.

Суҳбатдош:
Э. ҲАЙДАРОВ.

ЙЎЛЛАРИМИЗ РАВОН БЎЛСИН

ЙЎЛ хўжалигининг иқтисодиётда тутган мавқеи беқиёслиги ҳаммага маълум. Юзлаб, минглаб шаҳарлару қишлоқларни бирбирига туташтиради, халқимиз узоғини яқин қилади. Бамисоли сонсиз-саноқсиз қон томирларига ўхшайди.

Йўлинг равон бўлса машаққатинг оз бўлур, деб бежиз айтмаган доно халқимиз. Масалага шу нуқтаи назардан ёндошадиган бўлсак бугунги кунда вилоятимиздаги катта-кичик, айниқса, шох йўлларнинг аҳволи қандай? Уни яхшилаш учун нималар қилиш керак? Бу ва шунга ўхшаш бошқа масалалар куни кеча ҳокимликда бўлиб ўтган кенгашда атрофлича муҳокама қилинди. Унда шаҳарлар ва районлар ҳокимларининг ўринбосарлари, шаҳар ва районлар йўл қурилиши бошқармалари бошлиқлари, «Ўзавтойўл» давлат концернининг раҳбар ходимлари, пудратчи қурилиш ташкилотлари ходимлари, йўл қурилиши ва ундан фойдаланишга дахлдор бўлган қатор корхоналар ва ташкилотлар вакиллари қатнашдилар. Кенгашни вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Л. П. Терновых олиб борди.

Кенгашда маъруза қилган Тошкент вилоятида автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича мувофиқлаштириш кенгаши раиси Б. Алимов ва сўзга чиққанлар шуни таъкидладиларки, ҳозирги оғир иқтисодий шароитларга, қурилиш материалларининг нарх-навоси кескин ошганига қарамай вилоят йўлларининг ҳолатини яхшилашга қаратилган ишлар ҳали ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. Биргина ўтган йили ўнларча километр шох йўллар таъмирланди, кўплаб кўчалар тартибга келтирилди, кенгайтирилди, улар йўл ҳаракатини тартибга солувчи турли хил мосламалар билан жиҳозланди.

Ўтган йили қурилиш ва фойдаланиш билан шуғулланувчи бўлинмаларнинг қайта ташкил этилиши айни муддао бўлди. Олдинги тарқоқ, масъулияти аниқ белгиланмаган ташкилотлар ўрнида аниқ бир ҳудудда шундай ишларни олиб борувчи, яъни ҳар бир шаҳар ва туманда ягона бошқармалар тузилди. Бу тизим ўзини оқлади. Аввало улар бевосита ҳокимликларга бўйсунди, улар олдида ҳисобот берадиган қилиб қўйилди. Бу билан уларнинг масъулияти ошди, айни вақтда ҳар бир шаҳар ва туманда корхоналар, ташкилотлардан олинадиган йўл солиғи улар ихтиёрида тўла қолдириладиган бўлди. Бундай маблағлар фақат йўл қурилиши ва таъмирланиши учун сарфланади. Ҳокимликлар ҳам ўзларининг бундай бўлинмаларини мустаҳкамлаш, уларга ёрдам бериш билан шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Ўтган йили катта ҳажмдаги йўл қурилиши ва тузатиш ишлари амалга оширилган экан бунда бўлинмалар қайта тузилишининг муайян ижобий таъсири сезилди.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИДА

Кенгашда вилоятдаги кўпгина йўллар транспортнинг қатнаш зичлигига жавоб бермай қолганлиги, ҳолати талабдан узоқлиги, уларни таъмирлаш ишларининг, айниқса, сифати ёмонлиги, бу охир-оқибатда транспорт ҳаракатига салбий таъсир қилаётганлиги, ажратилган пул маблағлари ҳамма жойда ҳам тўла ўзлаштирилмаётганлиги, йўл қурилишини олиб бораётган бошқармаларнинг айримлари ўзига тегишли маблағни банклардан олишда турли тўсиқларга дуч келаётганлиги ва бошқа камчиликлар мавжудлиги ҳам таъкидланди.

Бу йил вилоят йўл қурувчилари ва таъмирловчилари олдида турган катта вазифалар муваффақиятли уддаланиши учун шундай камчиликлар бартараф этилиши муҳимлиги уқтирилди. Йил давомида шох йўлларнинг 159 километрини тўла таъмирлаш назарда тутилмоқда. Бу ўтган йилдагига нисбатан бир неча баравар кўпдир. Республика «Йўл жамғармаси»ни тузиш масаласи ҳал қилинмоқда. Вилоят жамғармасига бир миллиард сўмга яқин маблағ тушиши кутиляпти. Бу йўл қурилиши ва тузатиш ишини маблағ билан таъминлашни, шубҳасиз, яхшилашга олиб келади.

Ҳар бир бошқарма муқим меҳнат жамоасини сақлаб қолиши, малакали ишчи-хизматчиларнинг қадрига етиши, умуман йўл қуришдек хайрли ва савобли иш билан шуғулланаётган кишиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини ошириш, ҳозирги оғир турмуш шароитларини яхшилашга кўмаклашиш учун барча имкониятларни ишга солиш, чунончи ёрдамчи хўжаликлар, чорвачилик фермалари, мевали боғ-роғлар, экинзорлар ташкил этиш, бунинг учун маблағ ажратилиши лозимлиги ва бошқа масалалар ҳақида ҳам фикр-мулоҳазалар билдирилди.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР

● АМЕРИКА Қўшма Штатлари Президенти Билл Клинтон яқинда Америка конгресси иккала палатасининг биргаликда ўтказилган мажлисида нутқ сўзлади. Президент мазкур мажлисда ўзининг «Янгича йўл» деб аталган дастурини баён этди. Бу ҳужжат энг муҳим тўрт қоидага асосланади. Биринчидан, деди президент, у қисқа муддатли федерал сармоялар дастури ҳамда янги иш жойлари барпо этишга, шунингдек, америкаликларнинг даромадини оширишга, маблағ ажратишнинг узоқ муддатли дастури воситасида иқтисодий тангликни бартараф этишни мақсад қилиб қўяди. Иккинчидан, ўтмишдаги сафсатабозликка барҳам бериб, гап ўрнига иш билан шуғулланишимиз, америкаликлар ва уларнинг оилалари меҳнатини қадрлашимиз лозим. Учинчидан, федерал бюджет камомадини анча қисқартиришни кўзда тутяпмиз. Ниҳоят, тўртинчидан, Америка халқининг ишончини қозониш учун ҳукумат харажатларини озайтириш ва иш самарадорлигини оширишни ўйламоқдамиз.

● ХИТОЙ Халқ Жумҳурияти навбатдаги савдо-саноат ёйма бозори уюштиришга қарор қилди. Харбин шаҳрида очиладиган бу бозорга Россия, МДҲдаги давлатлар, шунингдек, Япония, АҚШ, Мўғулистон, иккала Корея нинг ишбилармонлари таклиф этилади. Синьхуа ахборот маҳкамасининг хабар қилишича, 15 июнда иш бошлайдиган мазкур ёйма бозорда қатнашиш учун ҳозирнинг ўзидаёқ илтимосномалар юборилиши керак.

● ЗАМБИЯ билан Хитой ҳарбий соҳада ҳамкорлик қилиш ҳақида иккита битим имзолаш ниятида турибдилар. РАТА—ТАСС мухбирининг хабар қилишига қараганда, Замбия Президенти Фредерик Чилуба билан мазкур мамлакатга ташриф буюрган ХХЖ ҳарбий делегациясининг раҳбари полковник Ли Шаоминнинг Лусака шаҳридаги учрашувидан сўнг юқоридаги мазмундаги хабар пайдо бўлди.

● ҚОҲИРАДАН олинаётган хабарларга қараганда, араблардан босиб олинган Ғазо минтақасида Исроил қўшинлари тинч аҳолига нисбатан ракеталар ҳамда оғир тўпларни ишга солаётганини Миср Араб Жумҳурияти ташқи ишлар вазирлиги қаттиқ қоралади. Вазирликнинг мазкур масалага бағишланган махсус баёнотида «Исроил томонидан босиб олинган ҳудудларда тинч аҳолидан, айниқса, кексалар, аёллар ва болалардан ўч олишнинг бу усуллари ҳанузгача қўлланилмаган эди», деб таъкидланди. Бу ваҳшиёна ҳатти-ҳаракатлар Араб — Исроил музокараларини ҳамда Яқин Шарқдаги бутун сулҳ жараёнини давом эттиришни хавф остида қолдириши ҳам мумкин.

● ДЕЯРЛИ барча халқлар сўзлашув мақомида соч билан ақл ўртасидаги боғлиқликка ишора тарзидаги гаплар мавжуд. Аммо, ҳанузгача бирон-бир ерда бу муаммога тааллуқли тадқиқот ўтказилмаган. Бироқ, америкалик Бостон дорилфунуни олимлари соч ва бош устида тадқиқотлар олиб бориб, сочнинг тўкилиши билан юрак хасталиклари ўртасида боғлиқлик борлигини аниқладилар. 21 ёшдан 55 ёшгача бўлган бир ярим мингдан ортиқ киши тиббий кўрикдан ўтказилди. Олимлар сочи тўкилиб кетган эркаклар сочи қалин ҳамжинсларидан юрак хасталигига уч марта кўпроқ дучор бўлишини аниқладилар. Олимлар бундан деярли 25 йил муқаддам соч тўкилиши билан юрак фаолияти ўртасида боғлиқлик борлигини таъкидлашган эди. Аммо улар бу боғлиқликнинг сабабларини тушунтириб бера олмаётирлар.

● АРГЕНТИНА ҳукумати яқин беш йил ичида армиядаги аскарлари сонини 20 фоиз қисқартиришни режалаштирмоқда. Бу хабарни Чилида чиқадиган «М..ркурио» рўзномаси босиб чиқарди.

Бу китобларни ўқинг

Исматулла Абдуллаев — таниқли арабшунос ва форсшунос олим, филология фанлари доктори, профессор. Олимнинг «Бухорониинг арабийнас шоирлари», Абу Мансур ас-Саолибий қаламига мансуб Бобораҳим Машраб тўғрисида тушириган киноленталарига раҳбарлик қилгани ўқувчиларнинг кенг оммасига маълум.

Ўзбекистон Фанлар Академияси «Фан» нашриёти ана шу шарқшунос олимнинг «Абу Мансур ас-Саолибий, унинг ҳаёт йўли ва ижодий фаолияти» деган китобини нашрдан чиқарди. Ас-Саолибийнинг тўлиқ исми шарифи Абу Мансур Абдумалик ибн Муҳаммад ибн Исмоил ас-Саолибий 350 (961) йили Нишопурда туғилган, шунинг учун ҳам ан-Нишопурий нисбаси билан юритилади. Ас-Саолибий Ўрта Осиё ва Эрон тарихини мукаммал ўрганган. Араб ва форс тилларини яхши билган. Марказий Осиё — Ўрта Осиё ва Эроннинг бир қанча шаҳарларида, Бухорода, Самарқандда, Хоразмда, Журжонда, Насрий бўйларида бўлиб, олим ва шоирлар билан учрашган, қизғин суҳбатда бўлган. У Абу Райҳон Беруний ва Абу Али ибн Сино даврида яшаган, замондошлари шоирлари ва алломаларининг ҳаётини яхши билган. Абу Мансур тулки терисидан тикилган пўстин кийгани учун ас-Саолибий (тулки терисини ёпинган киши) лақабини олган. У 1038 йили Нишопурда вафот этган. Шарқшунос олим мазкур китобида олим ва шоир Абу Мансур ас-Саолибий мана шу ҳаёт йўли ва унинг серқирра ижоди ҳақида ҳикоя қилади. Абу Мансур ас-Саолибийнинг, «Йатимат ад-дахр фи Маҳосин аҳл ал-аср —Аср аҳлининг фозиллари ҳақида замонасинининг дурдонаси» асарида X аср ва XI асрнинг биринчи ярмида яшаб ўтган Моварounнаҳрда ва Хуросондан етишиб чиққан 124 нафар олим ва шоирлар тўғрисида фикр юритади. Шунингдек, ас-Саолибийнинг бошқа асарлари ҳақида ҳам қизиқарли маълумотлар берилган. Китобчага фалсафа фанлари доктори, Ўзбекистон Фанлар Академиясининг академиги Музаффар Ҳайруллаев муҳаррирлик қилган.

Тошкент шаҳридаги «Ёзувчи» нашриёти «Абу Муслим жангномаси — Достони Абу Муслим Соҳибқирон» китобини халқ китоблари туркумида нашр қилди, ўқувчиларга совға этди. Китобда «Афсонага айланган тарих» сарлавҳали сўз боши филология фанлари доктори Баҳодир Саримсоқов бўлган. Мазкур китоб VIII асрда Мовароуннаҳрда ва Хуросонда амалдорларга, араб халифалигига, умавийларга қарши халқ оммасининг (аниқроғи 747—755 йиллар) курашига бағишланган. Кўзғолонга бошчилик қилишни улар Марвда Абдураҳмон ибн Асад — Абу Муслимга топширади. Умавийларга қарши курашиш ҳаракатига бошчилик қилишни имомлардан Иброҳим ибни Муҳаммад Абу Муслимга топширган, Абу Муслим ва унинг тарафдорлари душманларга қарши курашда кўпроқ куч тўплаш учун маҳаллий аҳоли орасида зўр ташвиқот ишлари олиб борган.

Абу Муслим сиёсий ҳокимиятни қўлга олгач, халқнинг аҳволи бир мунча яхшиланади. Икки дарё оралиғи ва Хуросонда янги иморатлар қад кўтарган, каналлар қазилгани, боғлар барпо бўлгани ҳикоя қилинади.

Мазкур китоблар шарқшунослар, тил-адабиёт ўқитувчиларига, тарихчиларга ва кенг китобхонларга мўлжалланган.

Т. ИСМОИЛОВ.

ОҲАНГАРОНДА РЕСПУБЛИКА ҲАШАРИ

РАЙОН ҳар томонлама саноат шаҳарлари билан ўраб олинганлиги туфайли корхоналар чиқараётган заҳарли моддаларнинг атроф муҳитга ёйилиши ва экологик вазиятни номутаносиб ҳолатга олиб келаётганлиги кейинги вақтда ҳаммани ташвишга солиб қўйди. Давлатимизни ҳозирги иқтисодий танглик ҳолатидан чиқариб, халқимизнинг фаровон ҳаёт кечиришини ўйлаб бор билим ва тажрибаларини ишга солаётган республикамиз раҳбарияти район ҳудудида экологик ҳолат бузилиб, пировардида ёмон вазиятни юзага келтиришни мумкинлигини ҳам назардан четда қолдирмадилар.

Ўтган йилнинг охирида район ҳокимлигида Ўзбекистон Республикаси Бош Вазирининг ўринбосари К. Ж. Ҳаққулов бошчилигида Оҳангарон воҳасида ишлаб турган саноат корхоналарининг юқори ташкилотлари бўлмиш вазирликлар, концернлар, корпорациялар ва бирлашмалар бошлиқларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда воҳанинг экологияси йилдан-йилга ёмонлашаётганлиги муносабати билан, шу воҳада истиқомат қилаётган аҳолининг ижтимоий, иқтисодий аҳволини яхшилаш борасида 1993—1995 йилларда биринчи навбатда қилинажак ишлар режаси тузиб олинди.

Вазирлар Маҳкамасида тасдиқланган тадбирлар бўйича район халқи 1994 йилнинг охиригача тўлиқ табиий газ билан таъминланиши кўзда тутилган.

Қишлоқларда 3 та шифохона корпуслари, 2 та мактаб биноси, фельдшер-акушерлик пункти, кундалик хизмат моллари дўконлари, 150 автотранспортга мўлжалланган автокорхона қурилиб, 88 километр узунликдаги янги электр тармоқлари тортилиши, 76 километр узунликда ичимлик суви учун қувурлар ётқизилиши, 84 километр ички қишлоқ йўллари асфальтланиши, 16 километрлик «Сусам-Нуробод» канализация коллектори қурилишлари бажарилиши керак бўлган ишларнинг асосидир.

Юқоридаги каби ишларни амалга ошириш учун тегишли вазирликлар, концернлар, корпорациялар ва бирлашмалар ўз ҳиссадорлик йўли билан маблағ ажратадиган бўлдилар.

1993 йилда мўлжалланган ишларнинг миқдори аниқланиб, бу ишларни бажариш учун керак бўладиган маблағларни белгиланган ҳисобсчётларига ўтказиш бошланди.

Бугунги кунда район кўзуди янги қурилишлар майдонига айланган. Кечагина лойиҳа учун маълумотлар тўпланаётган ерларда айни кунда қурувчилар бунёдкорлик ишлари билан машғулдирлар.

Халқимизда ота-боболаридан қолган яхши бир удум бор: хайрли ишни амалга ошириш учун кўпчиликнинг қўли тегиб, ҳиссаси қўшилсин деган мақсадда ҳашар қилишдир. Оҳангаронда республикамизнинг қатор идоралари томонидан бошланган хайрли иш ҳам халқимизнинг фаровон ҳаёт кечириб, давлатимизнинг қудратига-қудрат қўшиш йўлида қилинаётган яна бир ҳашар десак адашмаймиз.

Ҳар қандай ҳашарда ишбоши бўлгандек, бу ерда ҳам аниқ мақсадлар сари йўналтириб тузилган режаларни амалга оширишни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳар ойнинг биринчи шанбасида, Тошкент вилоят ҳокимлиги эса ҳар шанбадаги район ҳокимлигида буюртмачи ва пудратчи ташкилотлар раҳбарларини йиғиб ўтказиб борадиган штаб мажлисларида муҳокама этиб, амалий ёрдам бериб бормоқда.

Заҳро РАҲМОНОВА,
Оҳангарон райони.

КУНДУЗГИ СТАЦИОНАР

Сирғали туманидаги 2-бирлашган шаҳар поликлиникаси қошида кундузги стационар иш бошлади. Етти ўринли стационарда даволанувчилар учун ҳамма шароитлар муҳайё. Бир ва икки ўринли хоналар юмшоқ диванлар, креслолар, радио ва беморларни даволаш учун керакли бошқа асбоб-анжомлар билан таъминланган.

— Стационаримизда, — дейди даволовчи врач Раҳима Тўрақулова, — асосан тунда ётиб даволаниш имконияти бўлмаган кўп болали аёллар, тунда иловчилар ўз дардларига шифо топаётирлар.

Бугунгача 20 га яқин бемор бу ердан шифо топди. Келгусида даво масканини янада кенгайтириш режалаштирилмоқда.

И. РУСТАМОВ.

ЁШ МУСИҚАЧИЛАР УСТОЗИ

Халқимиз азалдан санъат шайдоси бўлиб келган. Уни севиб қадрлаган, куй-қўшиқлар яратиб санъат хазинасини бойитиб борганлар. Ўтмишга назар ташлайдиган бўлсак, не-не таниқли хушовоз хофизу, иқтидорли бастакорларнинг ижод этганлиги гувоҳи бўламиз. Бугунги кунда ёшларимиз уларнинг яратган бой мероcларини ўрганиб, ишларини давом эттирмоқдалар.

Мен бир санъат ихлосманди сифатида бугунги кунда миллий чолғу асбоблари ва куй-қўшиқларга қайта эътибор берилаётганлигидан жуда хурсандман. Чунки кейинги кезларда ёшларимиз эстрада, рок-мусиқаларига берилиб кетишганди. Тўғри, ҳалқимиз орасида миллий мусиқа санъатини қадрлаб, эъзозлаб келаётган санъаткорлар талайгина. Улар ўз умрларини санъатга бахшида этиб келмоқдалар.

Мен ана шундай санъаткорлардан бири 29 йилдан бери ёшларга мусиқадан сабоқ бериб келаётган пойтахтлик Ортиқ Иброҳимов ҳақида ҳикоя қилмоқчиман.

Ортиқ Иброҳимов мактабда ўқиб юрган кезлариданоқ санъатга ихлос қўйганди. Буни сезган мусиқа муаллими уни А. Навоий номли маданият уйидаги бадиий ҳаваскорлик тўгарагига йўллади. Унинг бахти кулиб боқди. Унга тажрибали мусиқа муаллими Шарифжон Салаев «Қашқар» рубоби бўйича таҳсил бера бошлади. Аста-секин рубобни бинойидек чаладиган бўлиб, ушбу маданият уйи оталиғидаги маҳаллаларда, шаҳримиздаги маданият ва истироҳат боғларида бўлиб ўтадиган турли тантанали кечаларда рубобда куйлар ижро этиб, ҳаммани хушнуд этди. Мактабни тугатиб, ҳарбий бурчини ҳам ўтаб келди.

1970 йили у Ҳамза номли мусиқа билим юртига ўзбек халқ чолғу асбоблари бўлимига ўқишга кирди. У ерда профессор А. Одиловдан сабоқ олди. Ўқишни битиргач, Зангиота районидаги маданият уйида мусиқа раҳбари, сўнг бадиий раҳбар бўлиб ишлади. У ерда анча тузиб уларга бош бўлди.

Ортиқ Иброҳимов асосан ўзбек миллий чолғу асбоблари — қашқар рубоби, дутор, доира, танбур, қўшнай, ноғора ва сурнай кабиларни мукаммал ўзлаштириб олди. У ўзи устида тинмай ишлади, ижод қилди. Бугунги кунда А. Икромов районидаги 9-мусиқа мактабида муаллим бўлиб ишлаб келмоқда. Ёш, иқтидорли талабаларга доира ва қўшнайдан сабоқ бермоқда.

Ортиқ Иброҳимовнинг шогирдлари ҳам талайгина. Устоз уларга санъат сирларини ўргатиб келмоқда. М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси Шарқ кафедрасида ишлаётган Г. Абдуллаев, Ю. Ражабий номидаги мусиқа коллежини битирган Матлуба ва Муҳаббат Муҳамедовалар, консерватория талабаси А. Мамедовлар ҳам мусиқанинг илк сабоқларини И. Иброҳимовдан олганликлари ҳам қувонарли ҳолдир.

Ҳаётнинг шарафли ва масъулиятли иш ҳисобланмиш — ёшларни тарбиялаш ва ўқитишга бағишлаган бу инсонга санъат ихлосмандлари номидан муваффақият тилаймиз.

А. ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

СУРАТДА: Акмал Икромов районидаги 9-мусиқа мактаби ўқитувчиси Ортиқ Иброҳимов ўқувчилари билан машғулот пайтида.

● ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

КЎЗА КУНИДА СИНАДИ

Тошкент вилоят ички ишлар бошқармаси ходимлари Паркент район милицияси билан ҳамкорликда пухта тайёрланган тадбир асосида яна бир гуруҳ жиноятчилар гуруҳини фош этдилар. Улар Паркент бозорида духовданнинг ҳар метрини 1650 сўмдан пуллаётганда қўлга олиндилар. Текшириш давомида бу духовданнинг нархи 810 сўмлиги, шунингдек, матони Паркент маиший хизмат кўрсатиш корхонаси тегишли эканлиги аниқланди. Ушбу жиноятга бошчилик қилаётган район маиший хизмат кўрсатиш бирлашмаси бошлиғи Фотима Ғуломова 3. Мусурмонқулова билан тил бириктириб халқ мулкини ўта кўп миқдорда ўзлаштириб келганлиги маълум бўлди. Текширув пайтида бирлашмада 755 минг сўмлик камомад топилди. Уларнинг уйи тинтув қилинганда сал кам 11 миллион сўмликка яқин камёб саноат моллари чиқди. Текин бойлик орттириш мақсадида улар бир неча одамларни ёллаб Туркияга товар-моддий бойликларни Тошкентдан олиб бориб сотишдек чайқовчилик ишлари билан ҳам шуғулланишган. Бу ашёвий далиллар бўйича жиноят мажмуаси 119-моддасининг 1-қисми асосида жиноий иш қўзғатилган.

Халқ мулкига кўз олайтирган, шахсий бойлигини ҳаром йўллар билан фуқаролар ҳисобига тўлдирмоқчи бўлганларнинг қисмати ана шундай тугаши аниқ.

Бу иш юзасидан тергов ишлари давом этмоқда.

М. МИРСОВУРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ОГОҲЛАНТИРАДИ

ҚЎРИҚЛАШ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Кейинги пайтда ўғирлик воқеалари кўпайиб бормоқда. Фуқаролар бундан азият чекмоқдалар. Яхши ният билан тўплаган жамғармангизни бир кечада кимлардир супириб кетишса алам қилмайдими?!

Халқимизда ўзингга эҳтиёт бўл, қўшнингни ўғри тутма, деган нақл бор. Лекин баъзида эҳтиёткорликни унутиб қўямиз.

Эҳтиёткорлик чоралари қуйидагилардан иборат:

Эшиклар ва деразаларнинг мустаҳкамлигини, қулф ва илгаклар созлигини доим назорат қилиб туринг.

Агар кўп қаватли бинонинг биринчи ва сўнгги қаватларида яшасангиз, деразаларга темир панжаралар ўрнатинг.

Хонадонингизда телефон бўлса, уйлаб ўтирмасдан ички ишлар бўлимлари қошидаги қўриқлаш хизмати идораларига қўриқлаш воситалари ўрнатиб, марказий қўриқлаш пульти ихтиёрига ўтказишингиз сўраб, мурожаат қилсангиз, мол-мулкингиз ва ҳаётингизга хавфсизлигини таъминлаган бўласиз.

Агар телефонингиз йўқ бўлса, у ҳолда қўшнилларингиз билан келишиб, уйингизни қўриқлаш мосламаси билан жиҳозлашингиз ҳам мумкин. Шунда бегоналар киришга ҳаракат қилсалар, қўнғироқ чалиниб, бошқаларни огоҳлантиради.

Қўриқлаш хизмати — ихтиёрингизда. Бизга мурожаат қилсангиз бехавотир яшайсиз, жиноятчиликнинг камайишига ҳисса қўшасиз.

О. САИДОВ,
Тошкент вилоят ички ишлар бошқармаси хусусидаги қўриқлаш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, милиция майори.

ЯНГИЛИКДАН ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

ҚОИДАБУЗАРЛАР УЧУН ЖАРИМАЛАР ОШИРИЛДИ

Маълумки, 1992 йил, декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг сессиясида «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида, ҳамда Ўзбекистон Республикаси маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги кодексида ва Ўзбекистон Республикасининг жиноят кодексида назарда тутилган жарималар миқдорларини қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби ҳақида» Қонун қабул қилинган эди.

Шу Қонун асосида йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун мўлжалланган жарималар миқдори қайта ҳисоблаб чиқилди. Бу жарималар миқдори Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 29 декабрда қабул қилган «1993 йил 1 январдан ойлик маошлар, стипендиялар ва пенсиялар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони билан белгиланган 2500 сўмлик энг кам иш ҳақи миқдорига қараб ҳисобланди. Жарималар энг кам маошнинг миқдори ўзгариши муносабати билан яна ўзгариши мумкин.

Эндиликда, фойдаланиш ман этилган даражада нотоза транспорт воситаларини бошқарганликлари, сабабсиз сигнал бериб, машиналарига ўзбошимчалик билан товуш чиқарувчи қурилмаларни ўрнатганлик учун, қабул қилинган товоҳномаларни ёки талонларни, ишончномалари, рухсатномалари ва ҳайдовчилик ҳужжатларини ўзгартирганлик, қалбаки ҳужжатлардан фойдаланганлик, транспорт воситасига тегишли бошқа ҳужжатлари бўлмаган транспорт воситаларини бошқарган ҳайдовчилар 50 сўмдан 833 сўмгача жарима тўлайдилар.

Биз юқорида айтиб ўтган жарималар энг кам жарималар ҳисобига киради.

Энг юқори жарималар миқдори қуйидагича тартибда белгиланди:

Фойдаланиш белгиланган тартибда ман этилган транспорт воситаларини, шунингдек номер белгилари ўзбошимчалик билан ечиб олинган, ёхуд яхши усулларда ўзгартирилган номер белгилари бўлган транспорт воситаларини бошқарганлик учун 7500 сўмдан 17500 сўмгача, спиртли ичимлик, гиёҳвандлик таъсиридан, ёки ўзгача тарзда маст ҳолда транспорт воситаларини бошқарганлик учун 10 минг сўмдан 25 минг сўмгача жарима солинади.

Баъзида транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилган кишилар ҳам ўзбошимчалик билан яна йўлга чиқишади, қўлга тушганларида эса арзимаган миқдорда жарима тўлаб қутилишади. Энди бундай ўзбошимчалик қилган кишилар фақат ўз ҳисобларидан эмас, ҳатто жарима ҳам тўлашга мажбур бўладилар: давлатга 7500 сўмдан 17500 сўмгача жарима тўлайдилар.

Маълумки, бахтсиз ҳодисаларнинг кўпчилиги корхона, ташкилотларга қарашли транспорт воситаларидан шахсий даромад орттиришга ишқибоз шофёрларнинг ўзбошимчалиги, бирдарди шофёрларнинг бепарволиклари туфайли содир бўлмоқда. Энди ана шу кишиларга солинадиган жарималар миқдори ҳам оширилди. Масалан, фуқаролар, ҳайдовчилар 833 сўмдан 2500 сўмгача, мансабдор кишилар 1250 сўмдан 5 минг сўмгача жарима тўлайдилар. Шунингдек корхона, ташкилот, муассасаларга қарашли транспорт воситаларини ман этилган жойларда сақлаганликлари учун ҳамда бунга йўл қўйганликлари учун фуқаролар 250 сўмдан 1250 сўмгача, мансабдорларга 833 сўмдан 2500 сўмгача жарима белгиланади.

Республикага фуқаролар томонидан келтирилаётган чет элларда ишлаб чиқарилган автомашиналарнинг баъзиларида сотиб олинганлиги ёки чегарадан ўтказиш учун рухсат берилганлиги тасдиқловчи ҳужжатларни қалбакилаштириш ҳоллари аниқланмоқда. Бундан ташқари уларнинг кўпчилиги техник созлиги жиҳатдан ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига жавоб бермайди.

Шунинг учун, чет эллардан ишлаб чиқарилган ва бошқаруви органлари автомобилларнинг ўнг томонида жойлашган транспорт воситаларини Давлат автомобиль назорати бўлинмаларида рўйхатга олиш вақтинча тўхтатилди.

М. МИРСОДИҚОВ,
вилоят Давлат автомобиль назорати бошқармаси рўйхатга олиш ва имтиҳон бўлимининг бошлиғи, милиция капитани.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЕТТИ ЁШЛИ БАСТАКОР

● ОЛЯ Заранкина эндигина етти ёшга кирган жамалак сочли қизалоқ. Лекин, у тенгдошларидан мусиқавий иқтидори билан ажралиб туради. Шу ёшида уни бастакор деб айтиш мумкин.

Ким шу ёшда санъатнинг энг мураккаб асарларидан бири ҳисобланган опера ёзибди? Оля шу ёшда шундай асар яратди. У фин ёзувчиси Уско Лауканен асари асосида «Олмахонча Кисточка» операсини беш ёшлигидаёқ ёзиб тугатган эди. У икки йил галадонда ётди, эндиликда эса Москвадаги «Композитор» болалар мусиқали театрида саҳнага қўйилмоқда. Бундан ташқари қўшиқлари ҳам мусиқа ёзади. Ўзгирчача у яратган қўшиқлар сони икки юздан ошиб кетди. Бола бошидан... деб шунга айтишса керак-да.

ЎЛИМ ТУҒИЛИШДАН КЎП

● РОССИЯ аҳолиси ўзининг кўп йиллик тарихи давомида биринчи марта кўпайиш ўрнига камайиб кетмоқда. Ўтган йили у етмиш минг кишидан кўпроққа қисқарди. Шу даврда туғилганлар сони деярли 200 минг нафар кам бўлди. Вафот этганларнинг туғилганларга нисбатан ортиқлиги 185 минг кишига етди.

Қозон шаҳрида туғилиш сўнгги беш-етти йил ичида ярмига камайди. Ҳозир миллион аҳоли яшайдиган шаҳар туғруқхоналарида ҳар куни 1516 бола оламга келмоқда. Уттиз вилоятда оламдан ўтганлар сони туғилганлардан ортиқроқ бўлмоқда. Тиббиёт ходимларининг таъкидлашича, бунинг асосий сабаби — турмуш тобора оғирлашиб, ҳомиладор оналар бўлажак фарзандлари соғлом туғилиши учун зарур дармондорини таомлардан етарли таъминлай олмаётганликларидир.

БИЛАСИЗМИ?

● ИНСОНИЯТГА ҳозиргача маълум бўлган жами металлар орасида энг енгили литийдир. Оч тилларанг тусдаги бу металлни 1817 йилда швед олими Август Арфведсон кашф этган. Литийнинг бир куб сантиметр ҳажмли бўлаги 0,5333 грамм келади.

Муҳаррир **Н. НАСИМОВ.**

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРУВЛАР

Ўзбекистон жумҳурияти халқ таълими вазирлиги
Тошкент вилояти халқ таълими бошқармаси
12-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1993—1994 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ФЕРМЕР-ЧОРВАДОР (чорва молларига ветеринария ишлови бериш оператори, электр монтёр, кенг ихтисосли тракторчи-машинист, «В» ва «С» тоифали автомобиль ҳайдовчиси ва чорва фермаси механизатори мутахассисликлари берилади). Ўқиш муддати 1,5—3 йил.

ФЕРМЕР-АСАЛАРИЧИ (асаларичи, электр монтёр, кенг ихтисосли тракторчи-машинист, «В» ва «С» тоифали автомобиль ҳайдовчиси ва дурадгор мутахассисликлари берилади). Ўқиш муддати — 1,5—3 йил.

ФЕРМЕР-УСИМЛИКШУНОС (мева-сабзавотчилик устаси, электр монтёр, кенг ихтисосли тракторчи-машинист, «В» ва «С» тоифали автомобиль ҳайдовчиси мутахассисликлари берилади). Ўқиш муддати 1,5—3 йил.

Ҳужжатлар 8 АВГУСТГАЧА қабул қилинади.

Ўқувчилар 10 августдан бошлаб ЎЗБЕК ТИЛИдан (диктант) ва БИОЛОГИЯдан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Билим юртига 9, 11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. 3 йиллик ўқишни тугатганларга ўрта маълумот ҳақида ҳужжат билан мутахассислик тўғрисида диплом берилади.

1,5 йиллик фермер гуруҳларига Армия сафидан қайтган йигитлар қабул қилинади.

Фермер гуруҳлари ўқувчиларига босқичма-босқич текшириш натижаларига кўра ҳар курсдан сўнг мутахассислик бериб борилади. 3 йиллик гуруҳ ўқувчилари 2-курсдан сўнг ўрта маълумот ҳақида ҳужжат оладилар.

Ўқувчиларга кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиҳонсиз равишда қабул қилинадилар.

Фермер гуруҳларининг ишлаб чиқариш амалиёти жумҳуриятимизнинг фермер хўжаликларида ўтказилади.

Ўқиш муддати меҳнат фаолиятига киради.

12-ўрта ҳунар-техника билим юрти замонавий биного эга бўлиб, бадиий ҳаваскорлик тўгараги ва спорт секциялари мунтазам ишлайди.

Кирувчилар билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларини қўшиб топширадилар: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли), турар жойидан маълумотнома, отаси ёки онасининг иш жойидан маълумотнома, 3х4 см. ўлчамли 6 дона фотосурат, 086/У шаклидаги тиббий маълумотнома.

Имтиҳонларни аъло ва «яхши» баҳоларга топширган ўқувчилар орасидан Туркия давлатига ўқишни давом эттириш учун юборилади.

Машғулотлар 1 СЕНТЯБРДАН бошланади ва фақат ўзбек тилида олиб борилади.

Ҳужжатлар дам олиш кунларидан ташқари ҳар куни соат 8.00 дан 16.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Геофизика қўрғони, «М. Горький» метроси—Тузель» автобусининг «Геофизика» бекати ёки 21, 49, 63, 73, 112-шаҳар автобусларининг охирги «1-Қорасу» бекати.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 64-31-34, 66-18-54, 66-18-55, 66-18-56.

Тошкент вилояти Ўзи хўжалигини ривожлантиришни мувофиқлаштириш Кенгаши ва вилоят ягона жамғарма фонди жамоалари Жамловчи ишлаб-чиқариш техникавий бошқармаси бошлиғи И. Тўрақуловга онаси

Бойжон ая ЖЎРАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.

АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.

● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақола муаллифлари масъулдирлар.

● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси 32. Газета офсет усулида А—2 форматида босилади.

Нашр кўрсаткичи: Г-118. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.30. 33457 нусха босилади. 1 2 3 4 5 6